

Aan de leden van de Kamercommissie
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum: 18 maart 2025

Onderwerp: Inbreng gemeenten voor het rondtafelgesprek over de Wibz

Geachte Kamerleden,

Op 24 maart aanstaande organiseert u een rondtafelgesprek over de Wet integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz). Deze wet beoogt een eerlijke en betrouwbare bedrijfsvoering in de zorg en jeugdhulp te waarborgen, wat essentieel is voor de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg. We constateren echter dat de huidige reikwijdte van de Wibz tekortschiet in de bestrijding van zorgfraude en het waarborgen van een doelmatige besteding van zorggelden. Kwetsbare inwoners die afhankelijk zijn van zorg moeten erop kunnen vertrouwen dat de zorg die zij ontvangen van goede kwaliteit is én dat zorggeld juist wordt besteed. Daarom vragen de gemeenten van de proeftuinen 'Aanpak Zorgfraude' van de regio Hart van Brabant en de veiligheidsregio Twente samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) uw aandacht voor enkele noodzakelijke aanvullingen en aanscherpingen in het wetsvoorstel.

Noodzaak aanpassing Wibz

Het toezicht op zorgaanbieders in het sociaal domein is in ontwikkeling. Gemeenten zijn hiervoor verantwoordelijk sinds de decentralisatie in 2015. Binnen de Proeftuinen 'Aanpak Zorgfraude' in de regio's Hart van Brabant en Twente worden goede resultaten geboekt in effectief toezicht, maar wij constateren nog een aantal belangrijke knelpunten. Zo hebben zorgaanbieders die jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning bieden, nu te maken met verschillende kaders. Daarom pleiten we voor één landelijk kader voor de gemeentelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving in de Wmo en de Jeugdwet, inclusief de daarbij behorende randvoorwaarden. Dat vermindert de gelegenheid tot misbruik van zorggelden en fraude.

Wij pleiten voor de volgende aanpassingen:

1. Verbreed de Wibz en neem het instrumentarium ook op in de Wmo

De huidige wet richt zich op zorg en jeugdhulp, maar laat aanbieders binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) buiten beschouwing. Gemeenten ondervinden in toenemende mate problemen bij het toezicht op doel- en rechtmatigheid van Wmo-zorg. We pleiten ervoor dat de Wibz ook toepasbaar wordt op de Wmo, zodat gemeenten effectiever kunnen optreden tegen fraude en misbruik.

2. Voer een verbod op buitensporige winstuitkeringen in voor jeugdhulp- en Wmo-aanbieders

In het wetsvoorstel is opgenomen dat zorgaanbieders onder voorwaarden winst mogen uitkeren. Dit creëert ruimte voor financieel gewin boven goede zorg. We verzoeken u dringend om in de wet expliciet vast te leggen dat aanbieders van jeugdhulp en Wmo-zorg geen buitensporige winst mogen uitkeren, zodat zorggeld daadwerkelijk aan zorg wordt besteed.

3. Versterk samenwerking tussen de NZa en gemeenten

Uit het wetsvoorstel blijkt niet hoe de NZa bij het uitoefenen van haar taak gaat samenwerken met gemeenten. Gemeenten signaleren zorgfraude en rechtmatigheidsproblemen in de jeugdhulp en Wmo, maar het wetsvoorstel biedt onvoldoende duidelijkheid over hoe deze signalen door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) worden opgepakt. Gemeenten hebben veel kennis van jeugdhulpaanbieders en voeren toezicht op rechtmatigheid uit. We pleiten ervoor dat de samenwerking tussen de NZa en gemeenten wordt vastgelegd in de wet, inclusief transparante richtlijnen over de verwerking van signalen.

4. Verbeter de ontsluiting van het dashboard 'Zicht op Zorgaanbieders'

Op dit moment worden Wmo-jaarverantwoordingen per gemeente uitgevraagd, wat leidt tot inefficiëntie en administratieve lasten. We vragen om een landelijke uitvraag en de wettelijke verankering van toegang voor gemeenten tot alle informatie in het dashboard 'Zicht op Zorgaanbieders', zodat zij effectiever toezicht kunnen houden op aanbieders.

We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een goede zorg en een rechtmatige besteding van zorggelden. Zorggeld is bedoeld voor zorg. De Wibz is een belangrijke stap om de kwaliteit en integriteit van de zorgsector te borgen, maar zonder bovengenoemde aanpassingen blijven er kwetsbaarheden bestaan. Verbreding van de wet op deze punten draagt bij aan een effectievere bestrijding van zorgfraude omdat het alle gemeenten én zorgaanbieders meer duidelijkheid geeft. Wij verzoeken u deze punten mee te nemen in uw overwegingen en in het rondetafelgesprek.

Met vriendelijke groet,

Peter Kok
Wethouder gemeente Tilburg
Regio Hart van Brabant

Eugène van Mierlo
Wethouder gemeente Almelo
Veiligheidsregio Twente